

**ПРОГРАМА
ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА НА
БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА
2012-2015 г.**

Съдържание:

I. АНОТАЦИЯ

1. Анализ на съществуващото положение
2. Описание на проблема
 - 2.1. Здравни рискове
 - 2.2. Създаване на дискомфорт на населението
 - 2.3. Икономическа неефективност
 - 2.4. Тежко положение на безстопанствените кучета
3. Причини за възникване на проблема
4. Популация на безстопанствените кучета
 - 4.1. Биологични характеристики и особености на кучето
 - 4.2. Ефективен подход за установяване на контрол върху кучешката популация

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

III. МЕТОДОЛОГИЯ

IV. МЕРКИ

V. РАБОТЕЩИ СТРУКТУРИ И ЗВЕНА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

VII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

I. АНОТАЦИЯ

1. Анализ на съществуващото положение

Настоящата програма е разработена в съответствие с изискванията на чл. 40, ал. 1 от Закона за защита на животните, съгласно който общинските съвети приемат програми за овладяване популацията на безстопанствените кучета и предвиждат средства за изпълнението им, и обхваща периода 2012 – 2015г.

Разработването на тази програма е в резултат на изискванията по отношение на грижата и хуманното отношение към животните и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствени кучета в населените места. Проблемът с безстопанствените кучета е сериозен за обществото, с многостранни измерения (хуманно медицински, ветеринарномедицински, социално-битови, икономически и екологични).

Увеличаването на популацията на безстопанствените кучета води до рискове за здравето на хората, поставя под съмнение хуманното третиране на животните и съвременния облик на гр. Шумен и населените места от общината.

Община Шумен има значителен опит в намаляване популацията на бездомните кучета чрез кастрация.

С решение № 760 от 25.04.2003г. на Общински съвет - Шумен е учредено право на ползване върху общински имот – приют за кучета за срок от 5 г. на НДЗЖ „Немско – българска спешна помощ за уличните животни” и с дружеството е сключен договор за съвместна дейност по защитата и намаляването на популацията на уличните кучета на територията на общината чрез изпълнението на активна програма за кастрирането им.

С решение № 153 от 30.06.2008г. Общинският съвет дава съгласие срокът на договора за учредяване на вещно право на ползване да бъде удължен с 5 години. Със Сдружение „Германо-българска помощ за животните” е сключен договор за осъществяване на съвместна дейност по изпълнението на Програмата за овладяване на популацията на безстопанствените кучета. Община Шумен осигурява финансови средства в размер на 40 % от необходимите за дейността, предмет на договора, за текущи разходи и еднократни инвестиции. Финансовите параметри за всяка календарна година се уточняват с анекс след приемането на годишния бюджет на общината за съответната година. Съгласно клаузите на договора и представената план-сметка за 2011г. Община Шумен е осигурила през годината финансови средства в размер на 72 хил. лв. Същата цифра е заложена за дейностите по овладяване на популацията на уличните кучета и в бюджета на Община Шумен за 2012г.

Общинският приют с кастрационен център в гр. Шумен е разположен върху 3 дка площ. Има 25 дворчета, оградени с мрежа с навеси и дървени къщички. Разполага със специализирана кола за отлов на кучета, обозначена с отличителни белези. В колата са монтирани две клетки, които побират от 2 до 4 кучета. В приюта са изградени операционна зала, лекарски кабинет и реанимация и 200 кв. м. покрита зала с парно отопление, за да се извършват операции и през зимата.

Съгласно § 5 от Закона за защита на животните в тригодишен срок от влизането в сила на закона общинските съвети и кметовете на общини следваше да осигурят настаняването на безстопанствените кучета в приюти. За

изпълнението на това свое задължение Община Шумен разработи Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета за периода 2008-2011г., която беше приета с решение № 122 от 29.05.2008г. на Общински съвет – Шумен. В изпълнение на програмата бяха заделени съответните средства за ефективно извършване на необходимите дейности и беше разширена площта на приюта, за да се осигури прилагането на добрите практики при отглеждане на кучетата. В края на април 2009г. Община Шумен направи разширение на приюта, за което инвестира още 130 000 лв. То включва 9 нови клетки, които имат капацитет да поберат още до 200 кучета. Изграден е монолитен навес с дървена покривна конструкция, изпълнена е съвременна ВиК-инфраструктура, която позволява спазването на санитарно-хигиенните изисквания. Положена е 700 кв. м настилка от перфорирани плочи с дренараща конструкция.

Община Шумен изгражда приют на площ 5 дка с операционна още през 1999 г., направените разходи са около 50 000 лв. Толкова струва и годишната му издръжка за дейности, свързани изключително с отлов на бездомни кучета и тяхната евтаназия. За едно умъртвено куче разходите са 47 лв. Тази практика не води до очакваните трайни резултати и след половин година популацията се възстановява.

До разкриването на кастрационния център и общинския изолатор са евтаназирани над 2500 кучета, но улиците остават пълни със скитащи кучета, т.е. няма ефект върху популацията. Затова през 2003г. с прилагане на адекватни мерки за овладяване на проблема се променя подходът и се преминава към програмата "хвани, кастрирай и пусни" за интензивна кастрация. Тази метод е в основата и на новоприетия Закон за защита на животните. Така Шумен след Добрич е един от "пионерите" в този начин на справяне с проблема.

За периода от създаването на кастрационния център кастрираните кучета в Шумен са около 4300, като интензивната кастрация започва през 2004г. Повечето от кучетата след ваксиниране и маркиране са върнати по места. Над 300 са осиновени, като са подписани декларации, че за тях ще се полагат грижи. Практически всички улични кучета са минали през кастрация. Но по улиците постоянно се пускат нови кучета от собствениците им или идват от други населени места. Кастрационният център вече получи популярност в града и много граждани оставят там нежеланите кучета или тяхното потомство. Подават се много сигнали за агресивни кучета, част от които са неточни, но те се прибират в приюта.

В приюта в момента се отглеждат почти 450 кучета. Капацитетът му е изцяло запълнен, в дворчетата няма място за нови животни. Само за храна на месец се дават над 4000 лв., което представлява значителна част от предвидените за издръжката на приюта средства. Така има сериозна опасност кастрационната програма да бъде блокирана. Спонсорът ежесечно превежда по 6500-7000 лв. за дейностите по отлов и кастрация, ваксини, заплати, поддържане на базата, лечение на болни животни. Докато през първите години тези средства бяха достатъчни, защото в преходния приют постоянно пребиваваха около 50 кучета, сега те са няколко пъти повече и непрекъснато се увеличават.

Отлов се извършва по сигнали на граждани, подадени на телефон в приюта

и до общината. В Община Шумен и в приюта се води статистика на подадените жалби и сигнали. В годишните отчети на управителя са описани районите на града, вилните зони и селата от общината, където е бил извършен отлов на кучета. Над 80 % от подадените сигнали са за болни или ударени от коли животни, изоставени, простреляни или натровени, за които е нужно лечение. Останалите около 20 % от сигналите са за некастрирани кучета или такива, проявили агресия. На тези сигнали се реагира до 24 часа. Въпреки непрестанните усилия често се получават сигнали по телефона за нахапани граждани и агресивно поведение на кучета, които веднага се отлавят и задържат в общинския приют за кучета. Големият брой сигнали показва, че гражданите търсят помощ и съдействие от приюта за всичко, свързано с кучетата. В изпълнението на мерките по Програмата за овладяване на популацията на уличните кучета със заповед на кмета на общината е включено и Общинско предприятие „Стопанска и охранителна дейност”, което участва при отлова на кучета и при прибирането на трупове на умрели животни, за което е специално оборудвано, както и оказва съдействие на дейността на общинския приют за кучета.

Върнатите по места кучета пазят територията си и не допускат нови. Целта е, когато бъде овладяна популацията и по естествен път броят на кучетата рязко намалее, всички останали по улиците кучета да бъдат прибрани в приюта. Това е осъществимо само при решаване на проблема и в околните села и общини, и като цяло в страната. В противен случай на освободените от кучетата места ще дойдат нови кучета, неваксинирани, несоциализирани, гладни, болни и вероятно по-агресивни. Популацията на бездомни улични кучета в Шумен вече не се разраства. Според специалистите хранителната верига ограничава максималния размер на популацията до около 3 хиляди бездомни кучета.

Засилва се контролната дейност относно регистрацията на домашни кучета и декларирането им в общината. За 2008 год. броят на подадените декларации в Община Шумен за притежаване на куче е 43 бр., през 2009г. – 96 бр., а през 2010г. – 173бр. През 2011г. декларации за притежаване на куче са подали 112 собственици, а такси са платени за 119 бр. кучета. През 2012г. до настоящия момент декларации са подадени от 389 собственици в град Шумен и 10 – в селата на общината.

През 2011г. от Община Шумен са издадени 12 акта за установяване на административно нарушение.

От 01.03.2012г. Община Шумен предприе акция за увеличаване на регистрираните кучета и декларирането им в Общината. Служителите от дирекция „Инспекторат” обходиха всички етажни собственици и еднофамилни жилища с указания за извършване на регистрация и подаване на декларации за притежаване на кучета. В резултат на това до настоящия момент в Общината са подали декларации над 400 собственици на домашни кучета.

При разработването на програмата на Община Шумен за овладяване на популацията на безстопанствените кучета за периода 2008-2011г. в началото на 2008г. извършеното преброяване показва, че броят на безстопанствените кучета е над 3000 бр. В резултат на изпълнението на програмата броят на безстопанствените кучета през м. февруари 2012г. е вече около 1300 бр.,

съгласно извършеното тогава преброяване. В крайна сметка опитите на Община Шумен да ограничи броя на безстопанствените кучета в продължение на повече от 8 години /два рамкови периода по ЗЗЖ/ не водят до очаквания резултат.

Освен уличните кучета, основен проблем за Шумен и за цялата страна са домашните некастрирани кучета - главен източник на бездомни. Рязко се увеличават изхвърлените новородени расови кучета, а през есента собствениците на вили масово пускат на свобода кучетата, които са били пазачи на имотите. Те са най-опасни, защото са били вързани и са станали агресивни.

В тази връзка в община Шумен беше приета от Общинския съвет Наредба за реда и условията при отглеждане на животни в населените места, в която се предвижда член, който задължава собственици на вилни и дворни кучета да ги предадат доброволно за кастрация в регистрирана за целта амбулатория, съгласно чл. 40, ал. 4 от ЗЗЖ. Изключения се правят в случаите предвидени в чл. 36, ал. 1 от ЗЗЖ, в който е казано, че собствениците на животни – компаньони осигуряват стерилизацията им, освен ако в случай на възпроизводство са в състояние да отглеждат новородените животни или да ги предоставят на нови собственици.

Законът за защита на животните вмени на общините редица права и задължения по контрола на защитата и хуманното отношение към животните и третирането на домашните и безстопанствените кучета. Съгласно § 17 от Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на животните в срок до 31.12.2015г. общинските съвети и кметовете на общини осигуряват настаняването на безстопанствените кучета в приютите. За изпълнението на това свое задължение Община Шумен трябва да задели съответните средства за ефективно извършване на необходимите дейности, да разшири площта на приюта, както и да осигури прилагането на добрите практики при отглеждане на кучетата. Необходимо е да се усъвършенства управлението на комплекса от мерки и да се води масирана разяснителна и образователна кампания.

В този смисъл беше отправен призив за общи действия на общините пред Националното сдружение на общините в Република България. На 29.04.2010г. сдружението организира в Шумен национална кръгла маса на тема „Отговорностите на общините за полагането на грижи за безстопанствените кучета – проблеми и възможни решения”, на която бяха разгледани както проблемите на общините и задълженията им по отношение на безстопанствените кучета, така и добрите практики.

Практически всички улични кучета са минали през кастрация. Но по улиците постоянно се пускат нови кучета от собствениците им, или идват от други населени места. Чрез публикации в местната преса се популяризират ползите от кастрацията на домашни кучета. Тази обстановка налага бързи и адекватни мерки както на Община Шумен, така и на другите съседни общини, за да може с общи усилия да се справим с този проблем. Налага и гражданското общество, и медиите да заемат активна позиция за подпомагане на този процес. Трябва да бъдем категорични и в прилагане на Закона за защита на животните в частта му за евтаназия на доказано агресивни кучета, представляващи опасност за живота и здравето на хората. Проучва се възможността с цел подобряване информираността на гражданите по отношение на безпризорните кучета да се

провежда разяснителна кампания чрез публикуване на актуална информация за дейността на приюта, както и ежегодните отчети за дейността му.

2. Описание на проблема

Проблемът с безстопанствените кучета вълнува българската общественост. Липсата на единомислие относно начина за неговото решаване, въпреки многобройните дебати, създаде безизходица. Не се намери ефективно и приемливо за всички решение, а това доведе до поляризация на мненията и стопиране на повечето от добрите и интересни инициативи. Нарастването на броя на безстопанствените кучета през последните години води до рискове за здравето на хората и поставя под съмнение европейския облик на градовете и хуманното третиране на кучетата. Създалата се ситуация доведе до това, че проблемът се нареди като един от сериозните за повечето от населените места в страната. Наблюдава се сериозно увеличаване на популацията на кучетата по улиците на много градове.

Считащите и безстопанствени кучета са сериозен проблем за обществото, както в здравен, така и в социално-икономически аспект. Регистрираните случаи на лица, претърпели експозиция от кучета (нараняване - ухапване или одраскване), никога не съответстват на действителните, тъй като непотърсилите медицинска помощ остават извън ползрението на здравната система. Това е така наречения "айсбергов феномен".

Проблеми, свързани с безстопанствените кучета:

1.1. Риск за хората

1/ Безстопанствените кучета създават риск от ухапване и застрашават живота и здравето на хората;

2/ Безстопанствените кучета са преносители на болести, опасни за човека, съгласно Приложение № 1.

3/ Създават дискомфорт на гражданите като шум, замърсяване на градската среда и възможност за възникване на пътно-транспортни произшествия.

4/ Кучетата страдат от различни болести, глад и студ. Много от безстопанствените кучета са обект на посегателство и тормоз от страна на граждани.

1.2. Риск за безстопанствените кучета

1/ Тежкото положение на безстопанствените кучета травмира хората, които обичат животните;

1.3. Икономическа неефективност: неефективните мерки, предприемани от общината за решаването на проблема, са свързани с разходи, а в същото време не са постигнати реални резултати и се създава социално напрежение.

3. Причини за възникването на проблема.

3.1. Неизпълнение на съществуващото законодателство на национално и регионално ниво. Националната междуведомствена комисия за борба със зоонозите не изпълнява задълженията си да координира и контролира действията на РЦЗ, БАБХ, общините и неправителствените организации по изпълнението на програмите. Наложително е след анализ на сегашното

състояние комисията да предложи мерки за ограничаване на зоонозите, задължителни за всички общини в страната.

Местните органи на изпълнителната власт не упражняват достатъчно контрол, възложен им от ЗВМД, ЗЗЖ и ЗМДТ контрол по отношение на:

Притежание на здравен ветеринарномедицински паспорт;

Замърсяване на околната среда;

Предотвратяване на нараняванията, уплаха и стрес;

Спазване на определените места за разходка;

Изоставяне на животни, което според закона е проява на жестокост;

Изискване на декларация за притежание на куче от всички собственици, стопани и ръководители на обекти;

Събиране на такси за притежание на куче със законната лихва за просрочие.

3.2. Липса на контрол върху популацията на домашните кучета: Популацията на безстопанствените кучета е пряко свързана с увеличаване на броя на домашните кучета и липсата на контрол за тяхното размножаване, както и изоставянето им от страна на собствениците. Кучето достига полова зрялост на 6-8 месечна възраст, ражда 2 пъти годишно, средно от 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Подобна е ситуацията и с кучетата, които се отглеждат в индустриалните зони и строителните обекти, крайградски квартали. Констатирана е недобра информираност на гражданите от ползите от кастрацията на домашните любимци. От възможностите за безплатна кастрация и освобождаване на такса „куче“ на притежателите на кастрирани кучета през 2011 г. и 2012 г. се възползват много малко граждани. Безотговорното отношение на част от хората към поколението на техните кучета – домашни любимци и допускане на безконтролно размножаване и изоставяне на кучетата са основна предпоставка за увеличаване популацията на безстопанствени кучета.

3.3. Неефективност на прилаганите методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема;

3.4. Изоставяне на кучетата - пазачи след временното им използване за охрана на вили, строежи, гаражи и др. имоти;

3.5. Липса на хуманно образование за отношението към животните и грижите, от които се нуждаят - собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности може да го изостави;

3.6. Липса на адекватни санкции и контрол върху собствениците на домашни кучета.

4. Популация на безстопанствените кучета.

4.1. Биологични характеристики и особености на кучето

Кучето достига полова зрялост на 6-8 месечна възраст, ражда 2 пъти годишно средно по 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им

нараства, докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича „носец капацитет на средата” и зависи от условията на средата - количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на „носец капацитет на средата” раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета - новородени или мигриращи. Т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване - един цикличен и непрестанен процес. Безстопанствените кучета могат да живеят както поединично, така и в групи по няколко, като образуват глутница с водач.

При прилагане на кастрация на безстопанствените кучета и връщането им по обитаваните от тях места не се освобождават ниши, тъй като кучетата се връщат на местата, от където са взети за гратисния период, необходим за блокиране на раждаемостта - когато капацитетът на средата се ограничи от стерилни животни. Този гратисен период позволява паралелно да се наложи контрол върху домашните кучета - регистрацията им, стерилизацията на част от тях.

Следва етапът на постепенно изтегляне на кучетата в приюти, тъй като отстраняването вече не може да се компенсира от раждаемост - липсват репродуктивните животни. Броят на кучетата от улицата постепенно се редуцира до трайното изчезване на явлението „безстопанствени кучета”.

4.2. Прилагане на ефективни методи за овладяване на кучешката популация и установяване на контрол

- прилагане на кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс и трайна маркировка на неагресивните безстопанствени кучета и връщането им по обитаваните от тях места с редовен ветеринарномедицински надзор;
- регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им, с цел установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното им изоставяне.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Постоянен и строг контрол върху размножаването на безстопанствените кучета на територията на общината и завишаване на контрола върху отглеждането на домашни кучета
2. Намаляване на популацията и овладяване на броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлението „безстопанствени кучета”.
3. Стимулиране на гражданската активност, развиване на чувство за отговорност и повишаване информираността на гражданите при отглеждането на кучета, установяване на устойчиви практики за придобиване на безстопанствени кучета.
4. Повишаване на чистотата, безопасността и комфорта на селищната среда и гарантиране на съвременен имидж на населените места в общината.

III. МЕТОДОЛОГИЯ

Препоръките на Световната здравна организация, успешният световен опит и практиката на българските общини налагат прилагането на регламентираните от Закона за защита на животните методи:

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация, трайна маркировка и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.
2. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета.
3. Придобиване на безстопанствени кучета.
4. Регистрация и надзор на безстопанствените кучета.
5. Регистрация на домашните кучета. Контрол върху отглеждането на домашни кучета.
6. Провеждане на информационни и образователни програми и кампании за популяризиране на ползите от кастрацията на домашни кучета и подобряване на чистотата на селищната среда.

IV. МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ:

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация, трайна маркировка и връщане по места на обработените неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

1.1 Осъществяване на ветеринарномедицинските манипулации на безстопанствените кучета в подвижни или стационарни амбулатории, съгласно чл. 40 , ал. 4 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ).

1.2. Осъществяване на бърза, масова, повсеместна кастрация на безстопанствените кучета, връщането им по местата на местообитание, с цел да се минимизира до крайност броя на животните по улиците с възможности за размножаване. Връщане на обработените неагресивни и здрави кучета по места, с цел предотвратяване на прииждането на нови необработени животни. Основното при изпълнение на тази мярка е да се спазва стриктно регламентирания в ЗЗЖ начин на залавяне и последваща обработка на кучетата, наречен накратко „КАСТРИРАЙ И ВЪРНИ“.

1.3. Извършване на обработка на принципа на масова кастрация (свободен лов, като от дадено място се залавят абсолютно всички възможни кучета във фертилна възраст, приоритетно женските) по райони и по подадени молби и сигнали на граждани. Обработката на безстопанствените кучета в гр. Шумен се извършва по районирането на града в Наредбата за реда и условията при отглеждане на животни в населените места на Община Шумен

1.5. Залавяне на безстопанствени кучета по начин и при условия, които гарантират здравето им и с минимално страдание, от лица със специфична квалификация, инструктирани от ветеринарен лекар съгласно чл. 42, ал. 1 от ЗЗЖ.

1.6. Транспортиране до приюта на заловените кучета със специално оборудвани и обозначени превозни средства с добра вентилация съгласно изискванията на чл. 42, ал. 2. от ЗЗЖ.

1.7. Настаняване на безстопанствени кучета в приюта при спазване на изискванията за защита на животните съгласно чл. 46 от ЗЗЖ.

1.8. Третиране на настанените в приют кучета съгласно чл. 47, ал. 1, 2 , 3, 6, 7, 8 от ЗЗЖ.

2. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета.

2.1. Евтаназия при неизлечимо болни кучета с необратими патологични изменения, причиняващи им болки и страдания, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 1 от ЗВД и чл. 45, ал. 8 от ЗЗЖ.

2.2. Евтаназия на доказано агресивни кучета, чието агресивно поведение представлява опасност за живота и здравето на хората или животните, участвали в инцидент с ухапване на човек, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 4 от ЗВД.

3. Придобиване на безстопанствени кучета

3.1. Община Шумен съвместно с приютите разработва и прилага система за информиране на гражданите за кучетата, които се предлагат за отглеждане, съгласно чл. 41, ал. 6 от ЗЗЖ.

3.2. Кучетата, настанени в приют, след обработването им, се предоставят безвъзмездно на гражданите за осиновяване и отглеждане.

3.3. Преди придобиването им кучетата трябва да бъдат регистрирани по реда на чл. 174 от ЗВД.

3.4. Придобиване на безстопанствено куче от приюта се извършва чрез подадено писмено заявление до управителя на приюта и подписване на декларация за придобиване.

3.5. Придобитите от граждани безстопанствени кучета се отглеждат при спазване изискванията на Наредбата за реда и условията при отглеждане на животни в населените места на община Шумен и не могат да бъдат отглеждани извън границите на дома на своя собственик.

3.6. Ежемесечно управителят на приюта изпраща информация до кмета на общината за осиновените кучета с копие от документацията за тях.

3.7. Дирекция „Инспекторат“ осъществява проверки на придобитите от гражданите безстопанствени кучета. Ако се установи, че за придобитото безстопанствено куче собственикът не е изпълнил разпореденията по т. 3.2, 3.3, 3.4 и 3.5 от програмата, инспекторите от дирекцията имат право, със съдействието на управителя на приюта, да приберат кучето обратно в приюта и то да бъде предоставено отново за осиновяване.

3.8. Кучетата, които постъпват в приюта, се кастрират, обезпаразитяват, ваксинират и микрочипират. Граждани, които придобиват куче от приюта, са освободени изцяло от такса куче.

4. Регистрация и надзор на безстопанствените кучета.

4.1. Регистрация на безстопанствените кучета се извършва от амбулатории и приюти, които обработват безстопанствени кучета. На всяко обработено куче се издава ветеринарномедицински паспорт, който се предоставя на отговорното по надзора лице.

4.2. Регистрацията се извършва в съответствие с изискванията на чл. 44 от ЗЗЖ чрез поддържане на дневник, в който се вписват задължително следните данни за обработените кучета:

- Идентификационен номер на нашийника;
- Дата и място на залавяне;

- Индивидуални белези на животното
- Дата и причини за напускане на приюта;
- Име и адрес на собственика.

4.3. Данните от регистъра на амбулаториите, които работят по програмата, се изпращат до 5-то число на всеки месец до кмета на общината.

4.4. Надзор на обработените кучета се извършва съгласно чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ.

5. Регистрация на домашни кучета. Контрол върху отглеждането на домашни кучета.

5.1. Регистрацията на домашни кучета се извършва съгласно чл. 174 от ЗВД. При регистрацията на кучето ветеринарният лекар поставя татуировка или микрочип, които съдържат идентификационен код по Единния класификатор на административно-териториалните и териториалните единици на населеното място и индивидуален номер на животното.

5.2. Община Шумен осъществява контрол върху регистрирането на домашните кучета чрез подадените декларации за притежаване на куче.

5.3. Таксата за притежаване на куче се събира от Общинската данъчна администрация.

5.4. Собствениците на кучета с поставен микрочип не заплащат такса за 1-та година от неговото регистриране, съгласно чл. 39 от ЗЗЖ.

5.5. Собствениците на кастрирани кучета не заплащат такса съгласно чл. 175, ал. 2, т. 5 от ЗВМД.

5.6. Органите на местната власт осъществяват контрол в съответствие с изискванията на чл. 59, ал. 3 от ЗЗЖ за изоставяне на животни на територията на общината; за идентификация и регистрация на кучета; за спазване изискванията за защита на животните в приютите на територията на съответната община; върху кучетата и местата по чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ.

5.7. Контролът се извършва чрез периодични проверки и проверки по постъпили молби, жалби и сигнали за нарушения на правилата за защита на животните, подадени от държавни органи, физически и юридически лица.

5.8. Контролът върху изискванията за отглеждане на домашни кучета се извършва от упълномощени от кмета на общината лица от Дирекция „Инспекторат“.

6. Провеждане на информационни и образователни програми и кампании за популяризиране на ползите от кастрацията на домашни кучета и подобряване на чистотата на селищната среда.

6.1. Организиране на кампании за разясняване на ползата от кастрацията чрез брошури, медийни публикации и др.

6.2. Организиране на образователни програми и презентации на ЗЗЖ от общината, ОДБХ, със съдействието на ОЗЖ, по населените места и кварталите на гр. Шумен за собствениците на домашни кучета.

6.3. Популяризиране на мерките за защита на животните чрез съвместна работа със съсловната организация на ветеринарните лекари в България, организациите за защита на животните и асоциациите на животновъдите.

6.4. Провеждане на образователни кампании за отглеждане на домашно куче в училища и детски градини;

6.5. Провеждане на кампании за популяризиране регистрацията на домашни кучета.

6.6. Създаване на база данни с информация за законодателство, центрове, организации и служби, предлагащи услуги, свързани с безстопанствените кучета и домашни кучета.

6.7. Организиране на публични мероприятия за задомяване на безстопанствени кучета от общината и организациите за защита на животните.

6.8. Организиране на кампании за обработване и регистрация на кучетата, отглеждани на открито (дворни кучета в покрайнините на града, кварталите, вилните зони, строежи, паркинги, предприятия и др.) съвместно с организациите за защита на животните.

V. РАБОТЕЩИ СТРУКТУРИ И ЗВЕНА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Местна власт

Практикуващи ветеринарни лекари

Организации за защита на животните

Изпълнител на програмата

Национални и регионални медии

Гражданите на Шумен

Местна власт

- Общинският съвет приема Програма за овладяване на популацията на безстопанствени кучета и предвижда средства за изпълнението ѝ.

- Кметът на общината организира изпълнението на програмата и ежегодно внася отчет за нейното изпълнение пред изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

- Общината организира ветеринарномедицинските манипулации на безстопанствените кучета в регистрирани подвижни или стационарни амбулатории.

- Общината изгражда приюти за безстопанствени кучета.

- Приютите за безстопанствени кучета се предоставят от общината за стопанисване от организациите за защита на животните, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

- Кметът отговаря за дейността на приютите.

- В срок до 31 декември 2015 г. Общинският съвет и кметът на общината осигуряват настаняването на безстопанствените кучета в приютите.

- Кметът на общината осъществява контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета чрез упълномощени от него лица.

- Организира стопанисването на общинските приюти на територията на общината;

- Поддържа информация за домашните и безстопанствени кучетата;

- Популяризира дейностите по програмата;

- Приема сигнали и жалби на граждани и организации лично, по телефона, писмени, по електронна поща. Анонимни сигнали и жалби не се

обработват. При подаване на сигнала се записват имената на гражданина или организацията, подали сигнала, телефон или адрес за обратна връзка. По подаден сигнал и жалба се извършва проверка от упълномощени за целта длъжностни лица, като същите извършват подробно описание на фактическите обстоятелства;

- Събира местната такса за притежаване на домашно куче; осигурява сигурен механизъм за разходване на средствата, събрани от „такса за притежаване на куче” само и единствено за мероприятия, свързани с намаляване броя на безстопанствените кучета, т.е. за дейностите, заложи в настоящата програма;

- Изгражда места за свободно разхождане на домашни кучета;
- Осъществява контрол върху собствениците на домашни кучета;
- Извършва съвместна работа с практикуващи ветеринарни лекари от съсловната организация на ветеринарните лекари и организации за защита на животните.

Постоянната комисията по екология и селско стопанство участва в разработването и контрола на изпълнение на настоящата програма.

Практикуващи ветеринарни лекари – осъществяват контрол за стриктно спазване изискванията на ЗВМД, ЗЗЖ и подзаконовите нормативни актове за ветеринарна регистрация, маркиране/идентификация на домашните кучета, извършват регистрацията на кучетата и представят данните в общината; разясняват ползите от идентификацията, кастрацията и обезпаразитяването на домашните кучета.

Изпълнител на програмата:

Организацията, стопанисваща приютите, изпълнява дейностите по програмата, съгласно сключения с Община Шумен договор.

Организацията стопанисва приютите за кучета и ги ползва за кучетата от Община Шумен в съответствие с договора и изискванията на ЗВМД и ЗЗЖ.

Изпълнява мерките, предвидени в програмата, договора, ЗЗЖ и ЗВМД.

Организацията, стопанисваща приютите, назначава служители, представляващи ОЗЖ, за координация на дейността на ловните екипи по отношение на взаимодействието им с граждани и организации при залавяне на безстопанствени кучета и при връщане на обработените кучета по места.

Упражнява надзор върху обработените животни.

Приема и обработва сигнали по надзора.

Всеки приют разработва и прилага система за информиране на гражданите за кучетата, които се предлагат за отглеждане, в т. ч. в интернет страница и публикации в медиите.

Организации за защита на животните (ОЗЖ) и други неправителствени организации:

- Организацията за защита на животните, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, участват при изготвянето на

програмите за овладяване популацията на безстопанствените кучета и могат да участват при изпълнението на програмите и наредбите за изпълнението им.

- Организациите за защита на животните могат да създават собствени приюти за безстопанствени кучета.

- Ветеринарномедицинските манипулации на безстопанствените кучета се осъществяват в регистрирани подвижни или стационарни амбулатории от общините или организациите за защита на животните

- Организиран разяснителни и информационни кампании; обучителни програми в училища; обучение на собственици на домашни кучета;

- Осъществяват съдействие на местната власт.

- Поемат надзора върху обработените кучета.

- Организиран и провеждат задомителни кампании.

- Съдействат за изпълнение на програмата

Национални и регионални медии – те следва да бъдат активен партньор на отговорните институции в дейността им по изпълнение на мерките и задачите по Програмата и да осъществяват следните дейности:

- активно популяризиране на мерките, заложи в програмата;

- осигуряване на трибуна на специалисти в различни области (епидемиолози; кинолози; ветеринарни специалисти), които да поднасят на широката общественост полезна информация по различните проблеми;

- популяризиране на местната нормативна уредба, регламентираща реда и начина за отглеждане на домашни животни;

- коректно отразяване на резултатите по изпълнение на програмата;

- активно съдействие/участие в системата за намиране на нови собственици на кучета - одомашняване на кучета.

- активно съдействие и масово осведомяване на населението за изгубени кучета, настанени в приюта, с цел издирване на реалния собственик.

Гражданите на Шумен - най-дейният и незаменим участник в изпълнението на програмата:

- Собственици на домашни кучета - отношение и грижи за домашния любимец, съгласно изискванията на Закона за защита на животните; задължителна ветеринарна и административна регистрация на кучета; коректно заплащане на такса за притежаване на куче, освен за категориите кучета, освободени по закон от заплащането ѝ; отглеждане и грижи за домашно куче, опазвайки чистотата на околната среда, спокойствието на съседите, безопасността на хора и други животни при извеждане на кучето извън дома; да осигуряват стерилизацията на своите кучета – компаньони, освен ако в случай на възпроизводство са в състояние да отглеждат новородените животни или да ги предоставят на нови собственици; да оказват необходимото съдействие на служителите на ОДБХ при изпълнение на контролните им функции; да осигуряват достъп на контролните органи по ЗЗЖ до обектите и за оказване на неотложна помощ на животно, което е застрашено със смърт или тежко увреждане на здравето.

- Граждани, не притежаващи домашно куче - гражданска нетърпимост към всеки вид неспазване на установените правила за отглеждане, разхождане, развъждане на домашни кучета - сигнализиране за нарушения и съдействие на контролните органи за удостоверяване на същите; одомашняване на безстопанствени кучета; поемане на отговорност и грижи по кучета при връщането им на местата, от които са уловени – спазване на изискванията на чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ; при намиране на болно или наранено животно да информират ОДБХ, съответното РПУ или приютите за кучета.

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Качествени промени

Качествените промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките за овладяване на популацията на безстопанствените кучета, са:

- Освобождаване на градската среда от безстопанствени кучета, вследствие на което ще се повиши безопасността на градската среда и ще намалее социалното напрежение;
- Връщането на неагресивни, обработени (кастрирани, ваксинирани и обезпаразитени) кучета по местата, от които са уловени, ще предотврати прииждането на нови необработени кучета извън чертите на града;
- Контролът върху регистрацията на домашни кучета и повишаването на събираемостта на такса за притежаване на куче ще спомогнат за трайното решаване на проблема и овладяване на притока на нежелани кучета от дома към улицата.

2. Количествени промени

Количествените промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките за овладяване на популацията на безстопанствените кучета, са:

- Постепенно увеличение броя на регистрираните кучета и обхващането им в общинската/националната електронна база данни;
- Повишаване на постъпленията от такса за притежаване на куче;
- Постепенно намаляване на популацията на безстопанствените кучета до изтеглянето им в приютите;
- Постепенно увеличаване на броя на собствениците на домашни кучета, които по своя преценка кастрират домашния си любимец;
- Увеличаване на броя на одомашнените кучета по програмата за намиране на нови собственици;
- Увеличаване на броя на обособените места за свободно разхождане и/или дресировка на домашни кучета.

3. Индикатори за отчитане изпълнението на програмата

- Брой безстопанствени кучета;
- Брой регистрирани домашни кучета;
- Брой кастрирани домашни кучета;
- Брой одомашнени кучета;

- Брой евтаназирани безстопанствени кучета;
- Брой на осиновените кучета в края на всяка година;
- Брой на сигнали, жалби и молби, подавани от граждани и фирми за наличие на безстопанствени кучета, създаващи безпокойство у хората;
- Брой мобилни групи за проверка на редовността на собствениците на кучета – домашни любимци;
- Брой осъществени проверки за изпълнение на задължения за регистрация на кучета - домашни любимци по райони на общината;
- Брой наложени глоби и санкции за неизпълнение на задължения за регистрация на кучета - домашни любимци;
- Брой/липса на инциденти с хора и животни, пострадали от агресивно поведение на безстопанствено или домашно куче.
- Изпълнение на § 5 от преходните разпоредби на ЗЗЖ.

VII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Източници на финансиране и материално обезпечаване на програмата

- 1.1. Общински бюджет, съгласно чл. 40, ал. 1 от ЗЗЖ.
- 1.2. Постъпления от такси по чл. 175 от ЗВД и чл. 116 от ЗМДТ.
- 1.3. Дарения.
- 1.4. Финансиране на дейности по програмата и от ОЗЖ.

2. Време за изпълнение

Съгласно § 17 от Закона за изменение и допълнение на Закона за защита на животните в срок до 31.12.2015г. общинските съвети и кметовете на общини осигуряват настаняването на кучета в приютите.

Дейностите по програмата и етапите на изпълнението ѝ се отчитат и актуализират ежегодно от кмета на общината.

Бактериални зоонози

1. Тетанус
2. Бруцелоза
3. Лептоспироза
4. Лаймска болест

Вирусни зоонози

5. Бяс

Рикетсиозни зоонози

6. Марсилска треска
7. Ку треска

Микотични зоонози

8. Трихофития
9. Микроспория

Протозойни зоонози

10. Лайшманиоза
11. Бабезиоза
12. Токсоплазмоза

Паразитни зоонози

13. Мултицепидоза
14. Тения хидатигена
15. Ехинококоза
16. Алвеококоза
17. Синдром на ларва мигранс
18. Краста – демодекоза и др.
19. Токсокара канис
20. Токсокара митакс
21. Токсаскарис леонина
22. Анкилостома канис
23. Дирофилариоза
24. Бълхи – алергии
25. Кърлежи
26. Механични ухапвания
27. Психични травми